

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național
Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 33, nr. 1162, 2 decembrie 2025, 8 pagini, 1 leu, www.opinianationala.ro

Pentru că niciodată
nu-i prea devreme sau prea târziu
să-ți declari iubirea,
ieri, azi și-n fiecare zi.

LA MULTI ANI, ROMÂNIA!
107 ani de la Unirea Transilvaniei cu România,
proclamată de Marea Adunare Națională
de la Alba Iulia la 1 Decembrie 1918.
Prin Legea nr. 10 din 31 iulie 1990,
ziua de 1 DECEMBRIE a fost adoptată drept
Ziua Națională a României.

Facultatea de Științe Economice București

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ ICESBA 2025

Artificial intelligence-driven trends in management, marketing, accounting, business economics, and law / Tendințe în management, marketing, contabilitate, economie de afaceri și drept, bazate pe inteligență artificială

The 8th International Conference on Economic Sciences and Business Administration

În perioada 26-27 noiembrie 2025 s-a desfășurat online Conferința Internațională ICESBA 2025 *Artificial intelligence-driven trends in management, marketing, accounting, business economics, and law / Tendințe în management, marketing, contabilitate, economie de afaceri și drept, bazate pe inteligență artificială*

bazate pe inteligență artificială, organizată de Facultatea de Științe Economice București, Universitatea „Spiru Haret”, cu participarea a numeroși profesori și cercetători din țară și străinătate.

Amănunte în paginile 2 și 3

Mâine se deschide ediția cu numărul 32 a **Târgului de Carte „Gaudeamus”** Radio România în Pavilionul B2 al Complexului Expozițional Romexpo.

La Standul 127, Editura Fundației „România de Mâine” vă aşteaptă cu o ofertă de nerefuzat!

Poate vă întâlni și cu Moș Nicolae, care le face cadouri copiilor cuminți. Toți copiii, mari și mici, sunt cuminți, deci, toți merită măcar o carte de la târg!

Detalii în paginile 4, 5 și 8

Târgul educațional STEM EXPO FEST

„EASTERN FOXES, echipa de robotică a Colegiului Național „I. L. Caragiale” din Ploiești, un grup de adolescenți care nu doar construiesc roboți, construiesc viitorul. Creativi, talentați, inteligenți, mereu cu zâmbetul pe buze și cu mintea plină de idei, tineri care își dă speranța că România încă are o șansă. Universitatea Spiru Haret, recent, le-a fost partener într-un proiect ambicios – STEM EXPO FEST. Două zile intense, pline de muncă, provocări și emoții... dar nu și-au pierdut nici măcar o clipă determinarea, ambiția și dorința de a demonstra că se poate” – declară Laura Grigore, de la Departamentul PR al USH.

Universitatea Spiru Haret a fost partenerul Târgului educațional STEM EXPO FEST, organizat de echipa de robotică „Eastern Foxes”, a Colegiului Național „I. L. Caragiale” din Ploiești

Sediul Universității „Spiru Haret” din Șoseaua Berceni nr. 24 s-a transformat într-un adevarat hub al inovației și tehnologiei, aducând laolaltă elevi, profesori și entuziaști ai domeniilor STEM. Atmosfera a fost electrizantă: standuri inovatoare, demonstrații captivante și activități practice care au arătat cât de puternic poate fi mixul dintre creativitate, energie și cunoaștere aplicată.

Prezența prof. univ.dr. Grigore Albeanu, decanul Facultății de Inginerie și Informatică din cadrul Universității „Spiru Haret”, alături de alți reprezentanți ai comunității academice a USH subliniază angajamentul universității de a sprijini proiecte ce creează punți reale între educație, tehnologie și tânără generație.

Parteneriatul cu „Eastern Foxes” confirmă încă o dată că investiția în tineri, în curiozitatea lor și în dorința de a experimenta este esențială pentru viitor.

Membrii comunității Universității „Spiru Haret” se bucură să fie alături de cei care creează, explorează și transformă ideile în realitate.

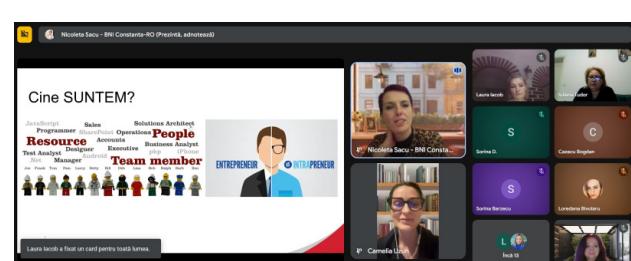

CURS PRACTIC

Studentii și masteranzii programelor de studiu din domeniul Management de la facultatea de Științe Economice și Științe Juridice Constanța din cadrul Universității „Spiru Haret” au aflat cum inteligența relațională face diferență

între succes și eșec atât în plan personal, cât și profesional în cadrul unui Curs practic de Networking și nu numai în antreprenoriat, susținut de doamna Nicoleta Sacu, Executive Director BNI SE Romania.

Carte și patrie

Mioara VERGU-IORDACHE

Bunici și chiar părinți, vă aduceți aminte? În copilărie, ne doream să fim, fetele, zâne, Ilene-Cosâncene, domnițe, Cenușărese, prințese, iar băieții, cavaleri, Fețe-Frumoși, prinți, împărați, chiar și zmei-paralei... Imaginația ne era zgândărătă de basme, povești nemuritoare, legende... Si, iar fac apel la memoria dumneavoastră, toți ne doream să fim inteligenți, frumoși, eleganți, puternici, eram empatici cu personajele. Si vă aduceți aminte de felul în care erau îmbrăcate fetițele, ca niște prințese, ce rochițe, ce fundițe, ce pantofiori, ce bucle... Dar băieții? Nu, nu-mi fac păreri după cum sunt oamenii îmbrăcați.

Mâine se deschide Târgul de carte „Gaudeamus”. Un univers. Nu mai știu care sunt lecturile celor mici acum. Nu știu nici care sunt lecturile celor mari. (Există statistici cu privire la cărți cumpărate. Dar nu înseamnă că acestea sunt și citite. Îmi aduc aminte de o modă mai veche, de pe când bibliotecile aveau rafturi încăpătoare pe care se aflau cărți. Era o vreme când se cumpărau „cărți la metru”, pentru că aşa era „trendul”, aşa era la modă, să ai multe cărți. Si mulți aveau cărți. Le aveau!) Mă gândesc că noi toți, indiferent de vîrstă, mai suntem copii. Dacă privirea minții ne-a fost deschisă pe frumos, pe adevăr, pe dreptate, pe victoria binelui, pe mândrie, pe decentă, sunt sigură că aşa privim și acum și în viitor realitatea.

Copiii acum mai vârstnici, maturii, am avut modele. Poate idealizate din punct de vedere strict istoric. Dar modele care ne-au insuflat mândrie și apartenență la o comunitate. Legendele citite sau povestite ne vorbeau despre un popor puternic, drept, muncitor, dârz, eroic, cu dragoste de pământul țării, de tradiții, de limbă, de neam. Acum?! Care ne sunt modelele?! Nu mai avem nevoie de modele? Nu mai avem voie sau nevoie să fim mândri?! Ne sunt beștelite rădăcinile, suntem „plantați” mereu mai la suprafață, în curând doar pe o plasă, în folosul cui?

Cum să avanzezi într-o societate care nu mai vrea să vadă sau nu este lăsată să vadă istoria poporului său, cu bune și rele, cu fapte glorioase și mai puțin lăudabile, cu victorii și cu înfrângeri, cu vârfuri exceptionale în diversele domenii ale culturii spirituale și materiale?

Fiecare palmă de pământ ascunde istorie, urme ale unei locuri de zeci de mii de ani. Nu suntem de niciunde, nu suntem rodul unor semințe purtate de vânt. Rădăcinile sunt adânci. Copiii și tinerii ar trebui să știe acest lucru. Maturii ar trebui să-i învețe că la marea întâlnire a seminților, români nu vin cu mâna goală, că nu suntem rupti în coate, că suntem egali cu cele mai mândre popoare. Pe spirală istoriei au mai fost etape eșuate, dar ne-am ridicat pentru că avem rădăcini, pe care trebuie să le cunoaștem, de care avem motive să fim mândri. Găsim aceste exemple în cărți!

...Ieri a fost Ziua Națională a României! La mulți ani cu iubire, țara noastră!

Facultatea de Științe Economice București

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ ICESBA 2025

Artificial intelligence-driven trends in management, marketing, accounting, business economics, and law / Tendențe în management, marketing, contabilitate, economie de afaceri și drept, bazate pe inteligență artificială

În perioada **26-27 noiembrie 2025** s-a desfășurat online Conferința Internațională ICESBA 2025 *Artificial intelligence-driven trends in management, marketing, accounting, business economics, and law / Tendențe în management, marketing, contabilitate, economie de afaceri și drept, bazate pe inteligență artificială*, organizată de Facultatea de Științe Economice București, Universitatea „Spiru Haret”, cu participarea a numeroși profesori și cercetători din țară și străinătate.

Co-organizatori ai evenimentului au fost: • American Association for Economic Research, New York, SUA • Azerbaijan Tourism and Management University, Baku, Azerbaijan • Faculty of Contemporary Arts Belgrade, Serbia • Information Technology School ITS, Belgrade, Serbia • Instituto TESEO, Salerno, Italia • National Institute of Economic Research, Chișinău, Republica Moldova • National Military University, Veliko Tarnovo, Bulgaria • Silesian University in Opava, Cehia • University Business Academy in Novi Sad, Serbia • University of Johannesburg, Africa de Sud • University of Zilina (UNIZA), Slovacia • USH Central Institute for Scientific Research – CISR, București • USH Pro Business Center, București, Romania • Vishwa Viswani Institute of Systems and Management, Hyderabad, India • Vishwa Viswani School of Business, Hyderabad, India • Faculty of Engineering Management, Bialystok University of Technology, O. St. Tarasiuka 2, 16-001 Kleosin, Polonia • Institute of Economic Research, Polonia • College of Management and Liberal Arts, NIST - Institute of Science and Technology, Institute Park, Pallur Hills, Berhampur, Odisha, India

Parteneri media: Editura Fundației „România de Mâine”, Revista „Opinia națională”, Radio Seven, București.

Conferința a debutat cu mesajul de bun venit adresat participanților și mulțumiri adreseate profesorilor implicați în organizarea Conferinței de către prof.univ.dr. Luminița Ionescu. Conf. univ.dr. Elena Gurgu a prezentat o parte a invitațiilor din străinătate.

Din partea Facultății de Științe Economice București, în **prima parte a conferinței, în plen**, au fost susținute comunicările profesorilor:

• Prof.univ.dr. Luminița IONESCU, prof.univ.dr. Maria ANDRONIE. În lucrarea cu tema „*The Evolution of Accounting Jobs in the Age of AI*” a fost analizat modul în care Inteligența artificială (IA) a transformat rapid diverse industrii, inclusiv profesia contabilă și a schimbat cariera expertului contabil. Întrucât IA devine tehnologia esențială pentru viitor, rolul contabilului evoluează în „societatea super-inteligentă”. Astfel, majoritatea funcțiilor contabile sunt înlocuite de tehnologia digitală, deoarece asistentul IA preia sarcinile de rutină și crește semnificativ productivitatea muncii.

• Prof.univ.dr. Dragos UNGUREANU a prezentat lucrarea „*Boosting Startups and Innovation in Trustworthy Artificial Intelligence*”, subliniind cum Uniunea Europeană susține dezvoltarea inteligenței artificiale, startup-urile fiind în fruntea acestei transformări, iar inovația europeană în domeniul inteligenței artificiale prosperă.

• Conf.univ.dr. George LĂZĂROIU (Facultatea de Științe Economice București USH; Curtin University, Perth, Australia; Toronto Metropolitan University, Canada; Cardiff Metropolitan University, UK). În lucrarea sa, „*Generative Artificial Intelligence-Based Work Processes and Labour Productivity Resulting in Job Loss and Creation*”, autorul a analizat cum sistemele de inteligență artificială conectate și interoperabile pot efectua sarcini în mai multe etape în mod autonom, pot reduce costurile operaționale și ratele şomajului și pot gestiona fluxuri de lucru organizaționale

și canale de management bazate pe Big Data, stimulând crearea de valoare comercială și creșterea productivității.

• Prof.univ.dr. Manuela EPURE, în lucrarea „*The AI Impact on Human Capital*”, a prezentat noile tendințe pe piața muncii, modul în care angajații trebuie să se adapteze la progresele IA, iar firmele să aloce mai multe resurse financiare pentru formarea profesională a salariaților.

Invitații din străinătate au susținute alte comunicări urmărite cu interes:

• Nevenka Popović ŠEVIĆ, Aleksandar ŠEVIĆ, Milica SLIJEPEČEVIC, Tatjana Mamula NIKOLIĆ (University Business Academy in Novi Sad, Faculty of Contemporary Arts Belgrade, Information Technology School ITS Belgrad, Serbia; The University of Dublin, Ireland; Metropolitan University in Belgrad, Serbia; Belgrade Banking Academy, Serbia) – „*Ethical Considerations, Attitudes and Behaviour Towards Artificial Intelligence: The Comparison Between Users and Non-Users*”.

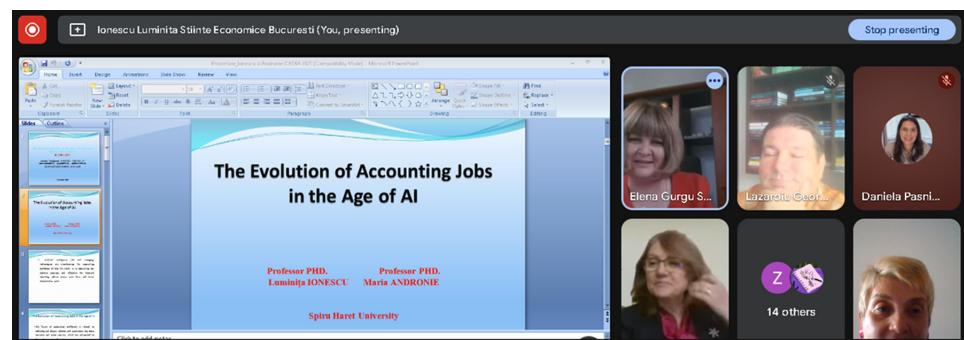
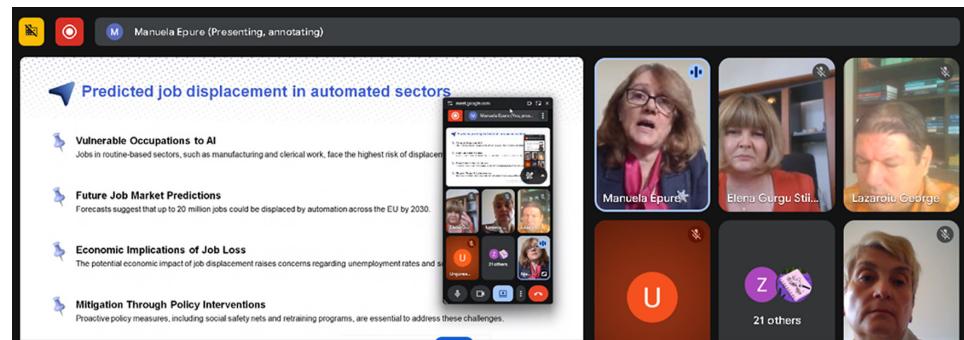
• Milica Čolović VLADIMIR MITIĆ (Singidunum University, Belgrad, Serbia) – „*Psychological Aspects of Acceptance and Use of Artificial Intelligence in Management and Business Decision-Making*”.

• Damian KEDZIORA (LUT University, Lahti, Finlanda) – „*Agentic Process Automation (APA) - When RPA Gets Empowered by AI*”.

• Dragan ILIĆ (University Business Academy in Novi Sad, Serbia) – „*Strategic Enablers of Innovation: The Role of Consultants in AI Integration For E - business Succes*”.

• Dušan STOJAKOVIĆ (Information Technology School ITS, Belgrade, Serbia) – „*Artificial Intelligence Between Data and Emotion: Societal Implications of Digitalization and Human Interaction*”.

• Jovan IVKOVIC, Jelena IVKOVIC (Information Technology School ITS,

Belgrad, Serbia) - „*Sovereign Edge AI LLMs - SEAL: Sovereign Edge Agentic Multimodal LLMs - Personal & Air-Gapped, Decision-Assured, Confidential, Low-Latency DSS*”.

• Slavko POKORNI (Information Technology School ITS, Belgrad, Serbia) - „*Reliability of Artificial Intelligence*”.

• Sabyasachi RATH (NIST - Institute of Science and Technology, Berhampur, Odisha, India) – „*AI-Enabled Pricing Analytics: Rethinking Traditional Models in the Fast-Moving Consumer Goods (FMCG) Marketplace*”.

• Victoria IORDACHI, Stela CIOBU (Academy of Economic Studies of Moldova (ASEM), National Institute for Economic Research (INCE) , Chișinău, Moldova; Academy of Economic Studies of Moldova, Chișinău) – „*Artificial Intelligence and Cryptocurrency Economies: Institutional Reactions and Global Market Trends*”.

• Urška BUTOLEN (University of Maribor, Slovenia) – „*Implementing Sustainability in Business: Key Drivers and Effects on Organisational Performance*”.

• Vanja STANKOVIĆ (Information Technology School ITS, Belgrad, Serbia) - „*Advancing Hyperpersonalization in Marketing: Integrating Customer Digital Twins, Multi-Agent Intelligence, and Predictive Personalization*”.

• Wilfred Isioma UKPERE (University of Johannesburg, Gauteng, Africade Sud) – „*Revisiting the state of fair labour Practices in an Emerging Economy*”.

• Alexandra RADU (Instituto TESEO, Salerno, Italia) - „*Occupational Therapy as a Framework for Intercultural Collaboration: Proculturation and Adaptive Communication in Multinational Teams*”.

• Baktybek ISAKOV (Kyrgyz-Turkish Manas University, Bishkek, Kirgizstan) - „*Beyond the Comfort Zone: Why Rural Migrants Outperform Urban Natives in Urban Success and Entrepreneurship*”.

• Zhyldyz CHYMANOVA (Kyrgyz-Turkish Manas University, Bishkek, Kirgizstan) – „*AI Role In Economic Advertising Discourse*”.

• Kanykei KALIEVA, Zarina TEMIRBEKOVA, Karamat IBRAIMOVA (Kyrgyz-Turkish Manas University, Bishkek, Kirgizstan; Arabaev Kyrgyz State University, Bishkek, Kirgizstan; International University of Kyrgyzstan, Bishkek, Kirgizstan) - „*Comparative Linguo-cultural Analysis of Phraseological Units of Color in English and Kyrgyz Language Using AI-Assisted Linguistic Methods*”.

• Elitsa PETROVA, Ivan MALAMOV (Vasil Levski National Military University, Veliko Tarnovo, Bulgaria) – „*Empirical Study of the Understanding of Basic Management Phenomena (Based on the Example of Military Formations in the Republic of Bulgaria)*”.

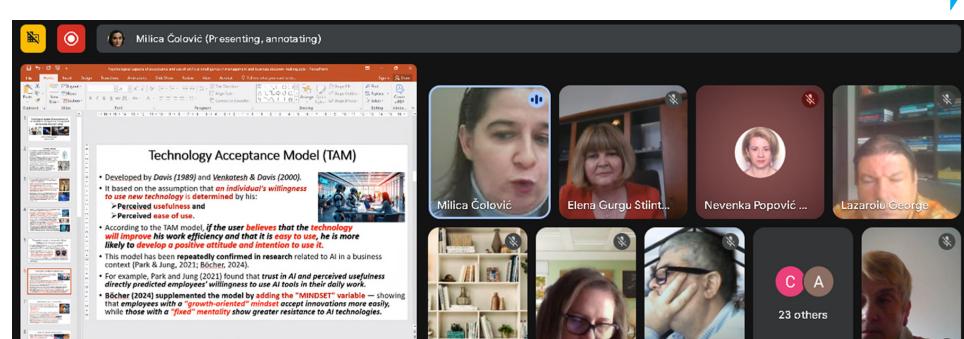
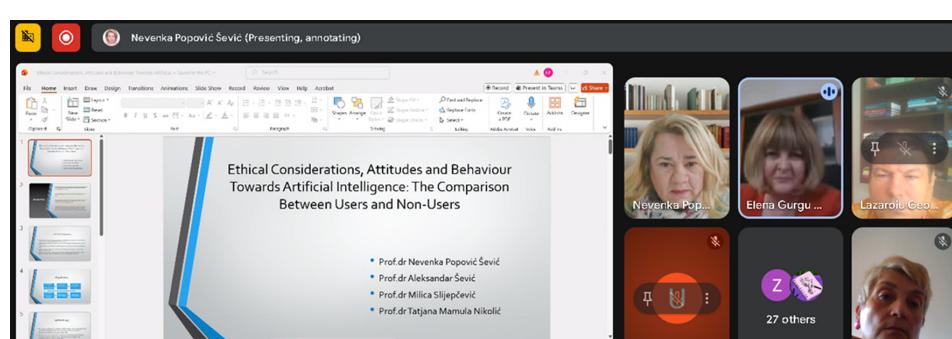
• Ganiyu Oluwaseyi QUADRI (University of Johannesburg, Department of Industrial Psychology and People Management, School of Management, College of Business and Economics, Johannesburg, Africa de Sud) – „*Artificial Intelligence Influence on Strategic Human Resources among Financial Institutions in Nigeria*”.

• Agil VALIYEV (Azerbaijan State Oil and Industry University, Baku, Azerbaijan) – „*Evaluation how AI customer service can improve the experience of the user*”.

• Stefano AMODIO (Instituto TESEO, Salerno, Italia) – „*Artificial Intelligence, Psychosociology, and Marketing: Relationships and Perspectives*”.

• Melina ALLEGRO (Instituto TESEO, Salerno, Italia) – „*Management and Corporate Innovation in the AI Economy: Human Resources, Humor, Lateral Thinking, and Creativity as Strategic Problem-Solving Levers*”.

Prima zi a conferinței s-a încheiat cu comentarii, observații și felicitări din partea organizatorilor și a moderatorilor.

ISSN 1221-4019
ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianationala.ro
www.facebook.com/opinianationala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București
Telefon/fax: 021 316 97 91
Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,
interior 168
e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE: Vasilichia Dinu

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației *Opinia Națională*. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ
este editată de
FUNDATAȚIA ROMÂNIA DE MÂINE
Tiparul executat de
TIPOGRAFIA FUNDATIEI
ROMÂNIA DE MÂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
apartine autorilor.

Facultatea de Științe Economice București

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ ICESBA 2025

Artificial intelligence-driven trends in management, marketing, accounting, business economics, and law / Tendențe în management, marketing, contabilitate, economie de afaceri și drept, bazate pe inteligență artificială

A doua zi a lucrărilor conferinței s-a desfășurat pe patru paneluri distincte:

Panel 1: MANAGEMENT AND BUSINESS INNOVATIONS IN AI-DRIVEN ECONOMIC – moderator prof.univ.dr. Daniela Pasnicu.

Au fost prezentate lucrările profesorilor:

1. Marco IMPERIO (University of Salento, Lecce, Italia) – „*The Role of Artificial Intelligence in the Competitiveness of Family Businesses*”.

2. Adam BALCERZAK (University of Warmia and Mazury in Olsztyn, Olsztyn, Polonia) – „*Artificial Intelligence in Financial and Green Energy Decision-Making*”.

3. Maria KOVACOVA (University of Žilina, Žilina, Slovacia) – „*Generative Artificial IoT-Based Fintech Algorithms and Transaction Monitoring and Credit Scoring Tools for Financial Decision-Making Processes*”.

4. Marek NAGY (University of Žilina, Žilina, Slovacia) – „*Economic Dimensions of Digital Transformation Through AI-Driven Predictive Maintenance: Financial Performance Indicators in Multinational Corporate Systems*”.

5. Katarína VALÁŠKOVÁ (University of Žilina, Žilina, Slovacia) – „*Digital Disruption and Economic Change: The Role of AI and Policy in Shaping Public Sector Performance*”.

6. Danuta SZPILKO (Bialystok University of Technology, Bialystok, Polonia) – „*Factors Shaping the Future of Sustainable and Smart Cities in Europe*”.

7. Judith EZICHI-OBASI, Ezionye F. EBOH, Ruth E. UFOMBA, Francis E. MONYEI, Wilfred Isioma UKPERE (Abia State University, Uturu, Nigeria, Department of Industrial Psychology and People Management, University of Johannesburg, Africa de Sud) – „*A Developmental Management Analysis of Succession Strategy as an Enabler for Firm Sustainability*”.

8. Raluca ZORZOLIU, Mariana IATAGAN (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*Leveraging AI for economic growth and societal progress*”.

9. Marius Daniel MAREŞ, Valerica MAREŞ (Universitatea „Spiru Haret” România, Academia de Studii Economice România) – „*From Software to Strategy: The Role of Culture and Innovation in the Hybrid Digital Transformation of Companies. The Role of Artificial Intelligence in Creating Organizational Competitive Advantage*”.

10. Anca UNGUREANU, Adrian UNGUREANU, Silvia RASCU-PISTOL, Gabriela UNGUREANU (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*Sustainability – A New Trend In Business*”.

Panel 2: MARKETING STRATEGIES AND CONSUMER TRENDS IN THE AI ECONOMY – moderator conf.univ.dr. Elena Gurgu.

1. Yuriy VOVK (Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil Region, Ucraina) – „*Animation Services 2.0: How E-Business Platforms Reshape Hospitality Revenue Streams and Operational Efficiency in Post-Pandemic Europe*”.

2. Iryna VOVK (Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ternopil Region, Ucraina) – „*AI-Powered Talent Acquisition and Retention Strategies in Hospitality and Tourism*”.

3. Oluchukwu ANOWOR (University of Johannesburg, Gauteng, Africa de Sud) – „*Health Capital, Labour Dynamics, and Agricultural Performance in West Africa*”.

4. Stephen I. TERNYIK (University of Coimbra, Institute of Philosophical Studies, Lisabona, Portugalia) - „*Economics Paradigm Shift in the Digital Age*”.

5. Michael KOORAPETSE (University of Johannesburg, Gauteng, Africa de Sud) – „*A Critical Evaluation Of Botswana's Labour Dispute Resolution System, with Particular Focus on its Overall Effectiveness*”.

6. Nyasha MAPIRA (University of Johannesburg, Gauteng, Africa de Sud) – „*Transition from Male Breadwinner to Dual Earner Work System in Zimbabwe: Consequences and Remedies*”.

7. Ramona Olivia ȘTEFĂNESCU-MIHĂILĂ (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*AI-Driven Management and Business Innovations: Impacts on Romania's Economic and Social Indicators (2020–2026)*”.

8. Dragos FRĂSINEANU, Alexandra TEACĂ, Doina TEODORESCU, Ionuț Lucian IONESCU-PIATRA, Alexandra ALMAŞAN, Raluca ABABEI, Geanina SIMBOTIN, Aurora MIHAI, Monica PARNESCU, Cornelia ARMEANU, Luciana BUFALINO, Radu PODGORLEANU, Marina DRĂGAN, Elena GURGU (Ministerul Culturii România; Direcția de Cultură, București) – „*Smart Management of Cultural Monuments: Leveraging AI for Preservation and Control*”.

9. Elena GURGU, Ramona Olivia ȘTEFĂNESCU- MIHĂILĂ, Luminița

Croatia) – „*Firm Financial Soundness in the AI Age*”.

3. Aurelian Virgil BĂLUTĂ, Raluca-Ana-Maria DUMITRU (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*Managing Change Towards Artificial Intelligence. Steps to Follow at Archiving Service Companies*”.

4. Liana GÂDAU (Universitatea „Spiru Haret” România) - „*Challenges of Digitization in Accounting*”.

5. Marinela GEAMĂNU (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*Current Trends of Artificial Intelligence in Business Financial Management*”.

6. Bianca Florentina RUSU, Lăcrămioara Rodica HURLOIU, Lucian Dorel ILINCUTĂ, Ion Iulian HURLOIU (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*Optimization of Audit Processes in Management Systems by Integrating Artificial Intelligence*”.

Panel 4: TECHNOLOGY AND INTERNATIONAL BUSINESS DYNAMICS: AI'S ROLE IN ECONOMIC TRANSFORMATION – moderator conf.univ.dr. Mihai Andronie:

1. Tomas KLIESTIK (University of Žilina, Žilina, Slovacia) – „*Generative Artificial Intelligence of Things Systems in Digital Twin Industrial Metaverse*”.

2. Milos POLIAK (University of Žilina, Žilina, Slovacia) – „*Generative AI Deep Learning Fintech Capabilities for Credit Scoring Mechanisms*”.

3. Joanna EJDYS (Bialystok University of Technology, Bialystok, Polonia) – „*Artificial Intelligence in Social Research: An Opportunity or a Threat?*”

4. Joanna SZYDŁO (Bialystok University of Technology, Bialystok, Polonia) – „*Measuring Intercultural Competences: Constructs and Research Tools*”.

5. Katarzyna HALICKA (Bialystok University of Technology, Bialystok, Polonia) – „*Factors Shaping the Development of Gerontechnology*”.

6. Julia SIDERSKA (Bialystok University of Technology, Bialystok, Polonia) – „*Automation and Robotisation of Business Processes – Selected Examples*”.

7. Agnieszka RZEPKA (Lublin University of Technology, Lublin, Polonia) – „*The Chameleon Paradigm: An Integrated Model for Managing a Company in a Changing Business Environment*”.

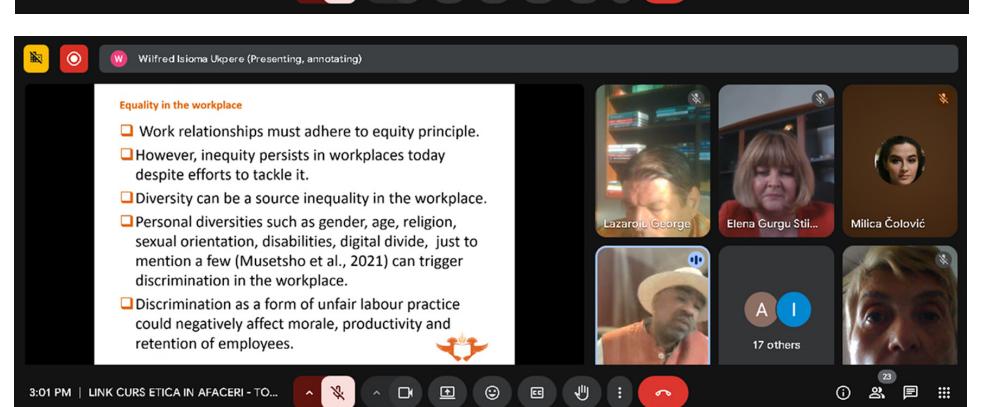
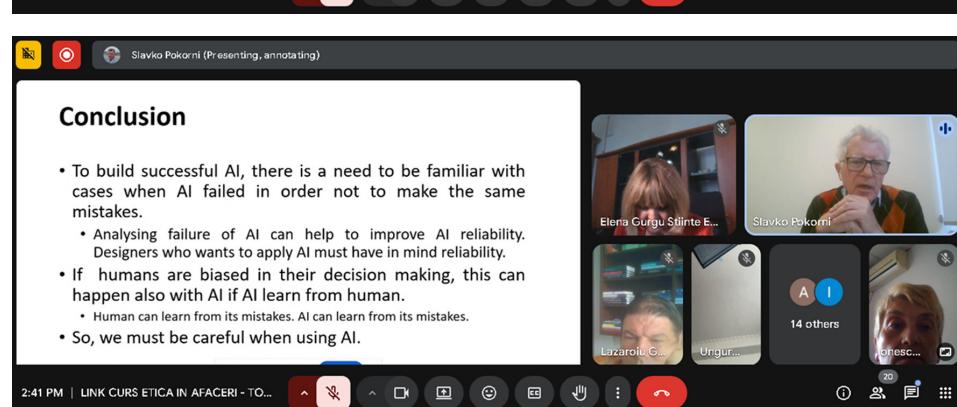
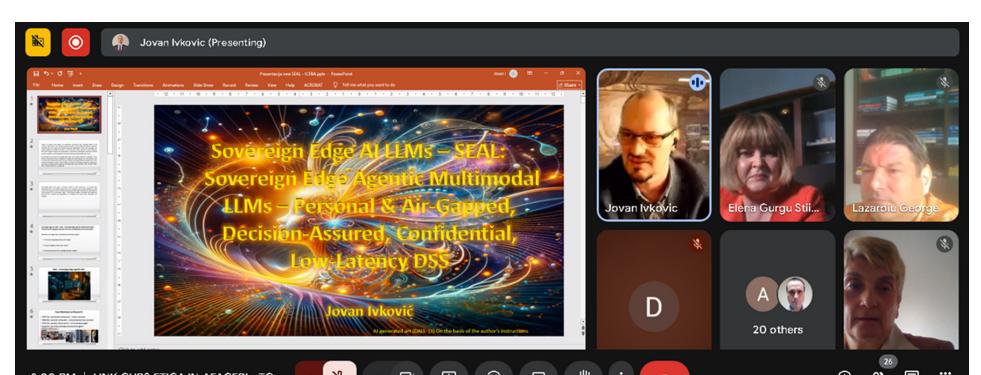
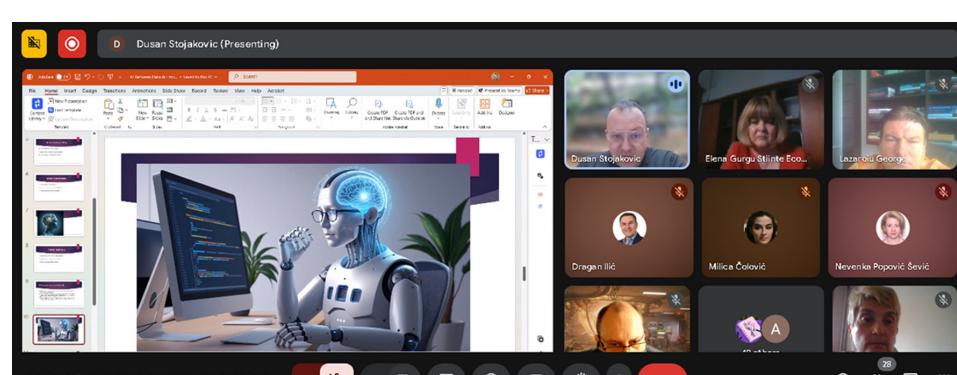
Panel 3: ACCOUNTING AND LEGAL FRAMEWORKS IN THE AGE OF AI – moderator prof.univ.dr. Luminița Ionescu:

1. Luminița IONESCU (Universitatea „Spiru Haret” România) – „*Accounting Profession in the Age of AI: New Paradigms and Challenges*”.

2. Tomislava KRAMARIĆ (University of Split, Faculty of Forensic Sciences, Split, Croatia) – „*Smart Management of Cultural Monuments: Leveraging AI for Preservation and Control*”.

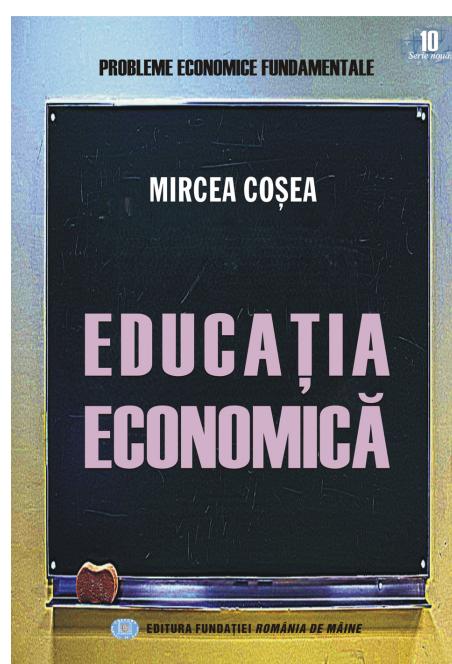
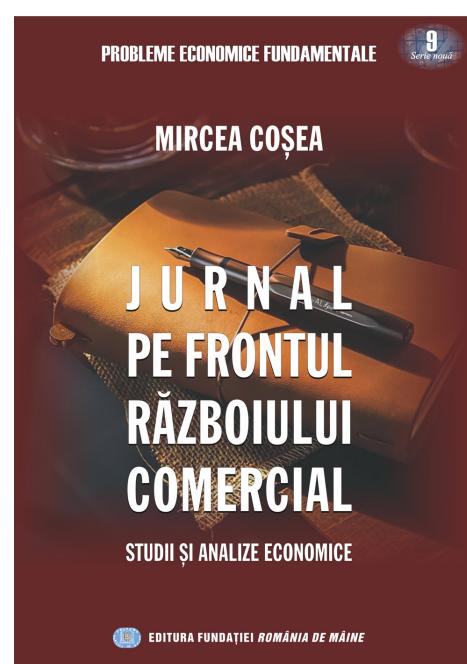
Conferința Internațională online ICESBA 2025: ARTIFICIAL INTELLIGENCE-DRIVEN TRENDS IN MANAGEMENT, MARKETING, ACCOUNTING, BUSINESS ECONOMICS AND LAW, organizată de Universitatea „Spiru Haret”, Facultatea de Științe Economice București, s-a bucurat de un real succes în rândul participantilor, având deja o lungă tradiție de dezbatere și prezentare a comunicărilor academice pentru profesori și cercetători din toată lumea. În ultimii ani, Conferința Internațională ICESBA s-a dezvoltat continuu, dar conferința organizată anul acesta s-a bucurat de un succes fără precedent, având un număr mare de participanți și keynote speakers.

Prof.univ.dr. Luminița IONESCU
Director, Departamentul de Științe Economice București

- „Cel care nu citește nu are niciun avantaj asupra celui care nu știe să citească.” (Mark Twain)
- „Lumea e a celor care citesc.” (Rick Holland)
- „Nu există prieten mai loial pe lumea asta ca o carte.” (Ernest Hemingway)
- „O casă fără cărți e ca o cameră fără ferestre.” (Horace Mann)
- „Cărțile sunt oglinda sufletului.” (Virginia Woolf)
- „Care e faza cu cărțile: te ajută să călătorescă fără să-ți miști picioarele.” (Jhumpa Lahiri)
- „Cititul e o formă de a gândi cu mintea altcuiva. Și în felul acesta te forțează să ți-o extinzi pe a ta.” (Charles Scribner)
- „Oriunde m-aș afla, dacă am o carte cu mine sunt fericită.” (JK Rowling)
- „Există crime mai grave decât să arzi cărți. Una dintre ele ar fi să nu le citești.” (Joseph Brodsky)
- „Dacă citești numai cărțile pe care le citești ceilalți, vei putea gândi numai ce gândesc și ceilalți.” (Haruki Murakami)
- „Nu pot dormi decât dacă sunt înconjurat de cărți...” (Jorge Luis Borges)
- „Nu citi precum copiii, să te amuzi. Dar nici precum cei ambicioși, ca să învețe lucruri. Nu, citește ca să trăiești!” (Gustave Flaubert)
- „Singurul lucru pe care trebuie să-l știi este unde se află biblioteca...” (Albert Einstein)
- „Dacă vrei să ajungi undeva în viață, citește multe cărți.” (Roald Dahl)

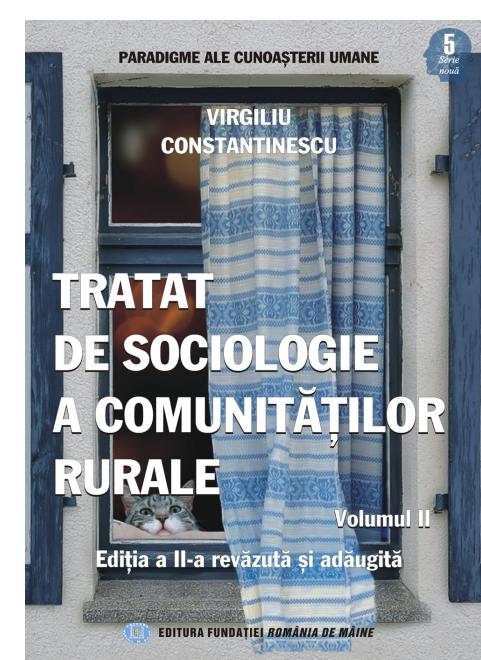
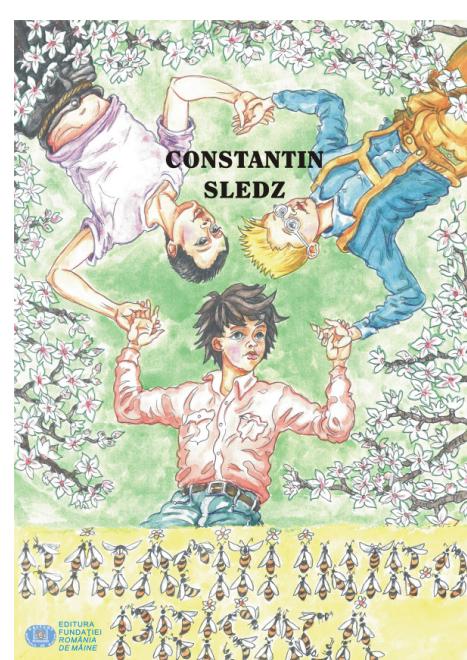
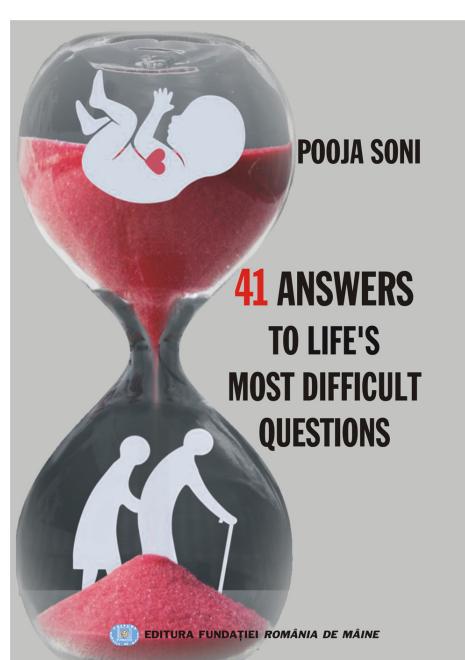
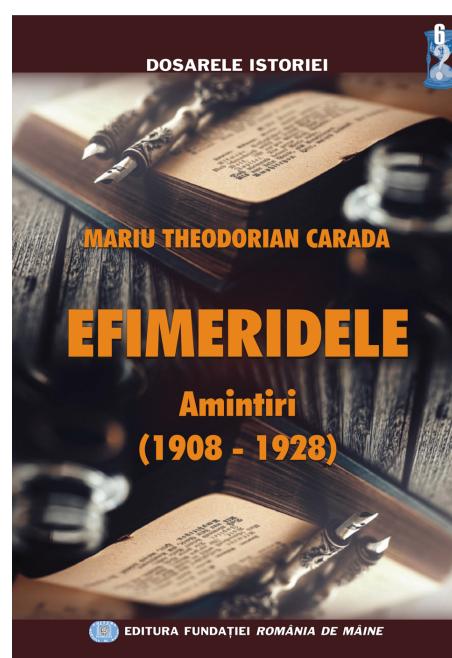
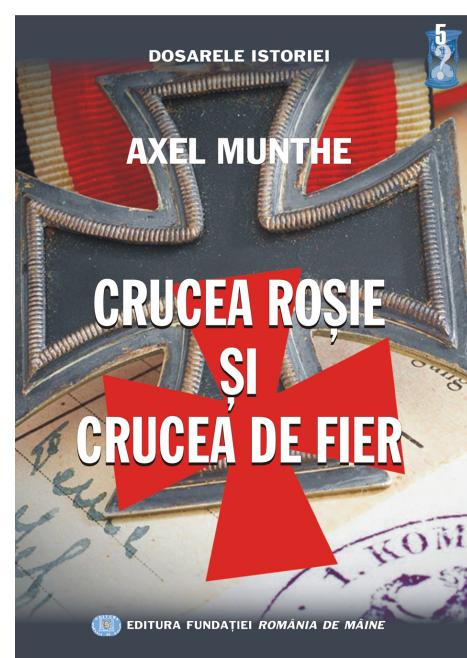
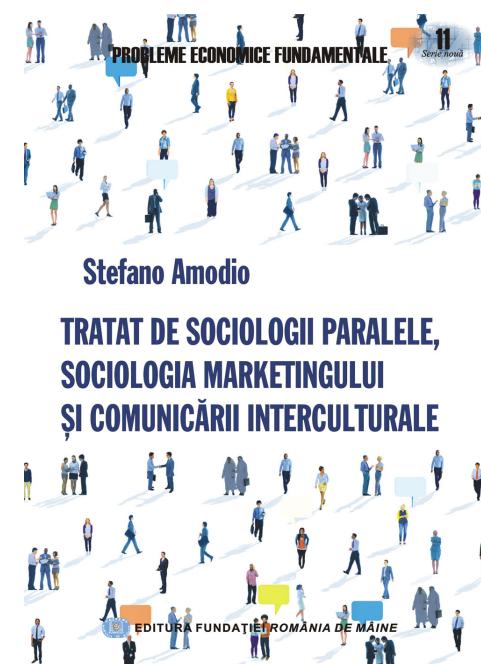
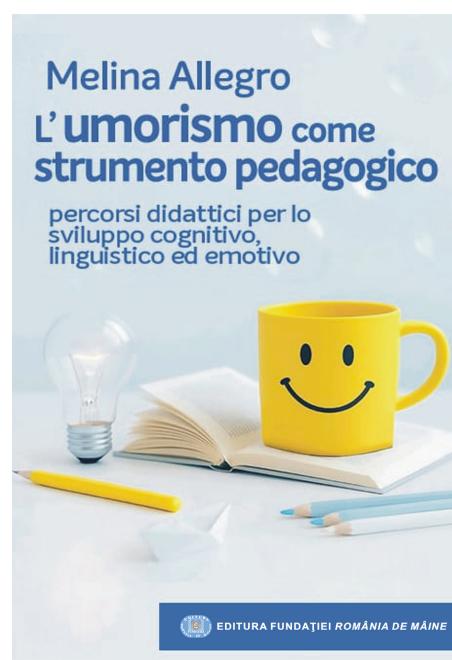
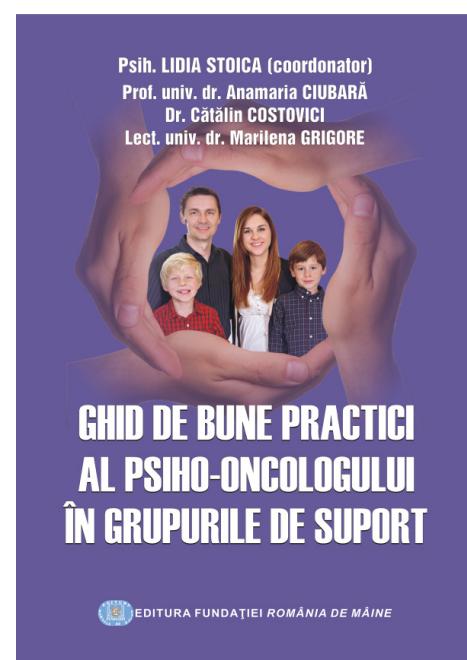

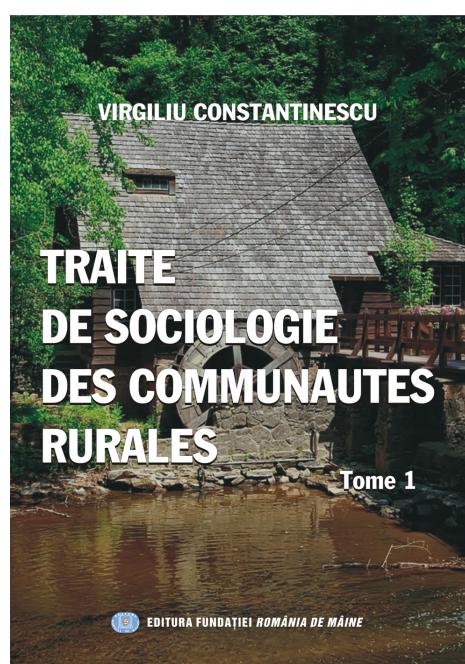
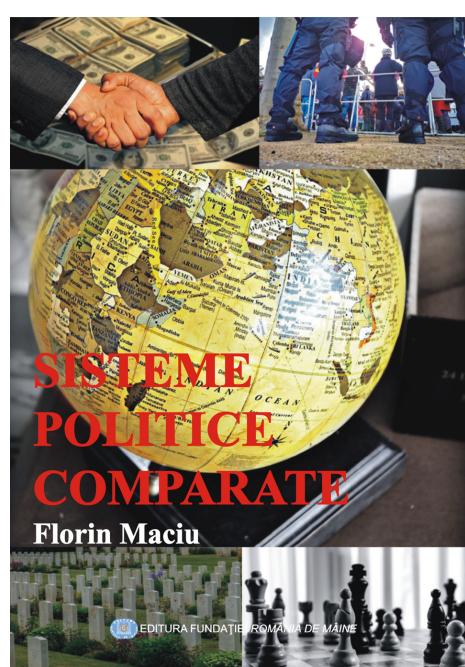
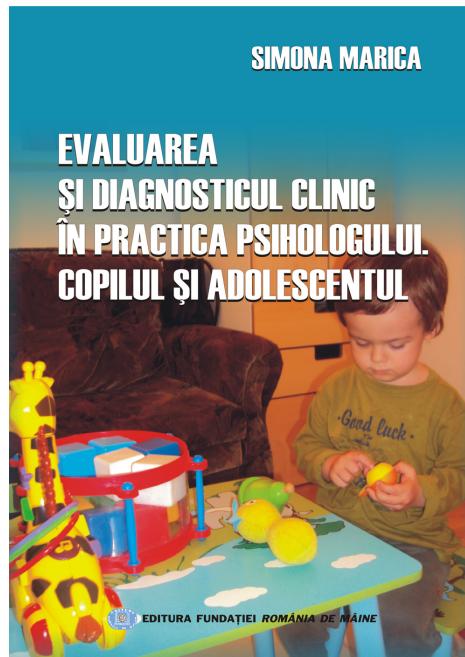
Coordonator dr. DAN I. ROȘCA

IOAN N. ROȘCA – 80

SCRIERI ȘI ECOURI FILOSOFICE, LITERARE, JURNALISTICE

EDITURA FUNDATIEI ROMÂNIA DE MÂINE

Editura Fundației „România de Mâine” „Bookmosfera – respiră carte”

„Vremurile se schimbă, iar o editură este un organism viu, care trebuie să țină pasul, să se adapteze, să răspundă unor exigențe în continuă transformare.” (Dragoș CIOCĂZAN)

Mioara VERGU-IORDACHE: „Că de când nu ne-am văzut, / multă vreme a trecut”, ar fi zis poetul. Noi nu suntem poetii și nici multă vreme nu a trecut de când ne-am văzut. Doar că de mai mult timp nu te-am rugat, domnule Dragoș CIOCĂZAN, director al Editurii Fundației „România de Mâine”, să ne spui ce se mai întâmplă la FRM. Târgul de Carte „Gaudemus” Radio România, ediția cu numărul 32, ne oferă prilejul de a afla. Sunt nouătăți?

Dragoș CIOCĂZAN: Da. Începând cu data de 1 august 2025, Editura Fundației „România de Mâine” a devenit membră cu drepturi depline a Asociației Editorilor Români (AER), ceea ce mai cunoscută organizație a producătorilor de carte din țară, care include printre membrii săi edituri de prestigiu, precum: Humanitas, Cartea Românească, Art, Booklet, CH Beck, Casa Radio, Economică, Editura Corpului Experților Contabili și Contabililor Autorizați, Adevărul Holding, Gama, Herald, Nemira, Polirom, RAO, Litera, Paralela 45 și multe altele. Printre membrii fondatori ai AER se numără Institutul Cultural Român, ceea ce oferă oportunitatea dezvoltării unor direcții de colaborare cu instituții de cultură din întreaga lume.

Recent, începând cu luna octombrie a acestui an, a devenit operațional contractul-cadru între Institutul Național al Patrimoniului [INP] – Secția Biblioteci Digitale și Editura Fundației „România de Mâine”, conform căruia institutul sus-menționat va efectua gratuit operațiunea de facsimilare digitală a producției noastre urmată de expunerea materialelor digitalizate pe site-urile web administrate de Biblioteca Digitală Europeană: www.europeana.eu, acestea devenind astfel accesibile specialiștilor din mediul academic și tuturor categoriilor de cititori din toate statele Uniunii Europene, dar și din Canada, SUA, Elveția, Norvegia, R. Moldova, China, India, state din America de Sud, Asia, Africa sau din fostul spațiu sovietic.

Mioara VERGU-IORDACHE: Ne mărturisesti cum se numește marea bucurie a acestui an la Editura Fundației „România de Mâine”? Eu știu că este vorba despre incredere, prețuire, recunoaștere...

Dragoș CIOCĂZAN: După o lungă și neasemuit de fructuoasă colaborare cu distinsa doamnă prof. univ. dr. Viorica Moisuc, domnia sa a luat decizia de a încredința Editurii Fundației „România de Mâine” arhiva personală – rodul a aproape 70 de ani de cercetare, studiu și muncă desfășurată cu migală în numele adevărului și al științei.

Este un gest impresionant care transformă instituția noastră în depozitarul unei adevărate comori constituite din documente originale (unele purtând semnătura unor politicieni celebri din ultimul secol și jumătate al istoriei noastre), facsimile, materiale de presă și un număr impresionant de cărți publicate între 1895 și anii 2000, ediții princeps, lucrări a căror reeditare ar fi imposibilă astăzi din motive politice, istorice sau conjuncturale lesne de înțelese. La inițiativa editurii și cu sprijinul personal al domnului rector Aurelian A. Bondrea – căruia îi mulțumesc pe această cale pentru deschiderea, entuziasmul, sprijinul necondiționat și înțelegerea manifestate față de acest neobișnuit proiect – va fi înființată, la sediul USH din Campusul „Didactica”, București, un Centru de Cercetări Iсторice „Viorica Moisuc”, în care vor avea acces specialiști și studenți preocupați de cercetarea și studiul mai multor ramuri ale istoriei sau ale altor științe sociale sau umaniste: istorie modernă și contemporană, istorie economică, sociologie, politologie, psihologie, filosofie. Deocamdată, suntem în stadiul de preluare a neprezentării arhive, catalogarea și indexarea acesteia, și de amenajare a spațiului corespunzător desfășurării activității. și nu este singura surpriză oferită de doamna profesor Viorica Moisuc. Domnia sa ne-a încredințat și un alt tezaur: o serie lungă de interviuri realizate în decenii trecute cu personalități ale vieții

politice și culturale din țară și de peste hotare. Înregistrările au fost înmânate unor specialiști în reconditionarea și procesarea benzilor magnetice, astfel încât, anul viitor (o altă surpriză) acestea se vor regăsi pe un DVD care va fi lansat „la pachet” cu o nouă carte semnată de doamna profesor, un volum dedicat prințesei Văcărescu, un fabulos personaj al istoriei noastre.

Mioara VERGU-IORDACHE: Felicitări! Recunosc, aş putea fi invidioasă! Nu sunt pentru că sunt la curent cu reciprocitatea încrederii, aprecierii, recunoașterii... Sper să fiu printre primii beneficiari ai roadelor acestei exceptionale colaborări! Să revenim la principalul obiect de activitate al FRM: publicarea unor cărți de mare valoare.

Dragoș CIOCĂZAN: O prioritate a rămas și în acest an publicarea edițiilor în limba română sau în limbi de circulație internațională a lucrărilor unor autori bine-cunoscuți pe plan internațional, din cele mai variate domenii ale științei și culturii: economie, istorie comentată, filosofie și psihologie.

Alegerea s-a opriț în acest an asupra profesorului columbian Hernan Rodriguez Vargas - „Şapte mituri despre independență. Politizarea Istoriei”, lansată la Bookfest 2025; Stefano Amadio - „Leader... ship” lansată la Bookfest 2025, și o a doua carte, „Antologie sociologică. Sociologia marketingului”, care va fi lansată cu prilejul acestui târg, Târgul Internațional Gaudeamus-Radio România 2025; Melina Allegro - „L’umorismo come strumento pedagogico”, „Umorul ca instrument pedagogic”, publicată în limba italiană, ca urmare a prevederilor acordului de schimburi interculturale pe care-l avem cu Istituto Teseo din Italia); Pooja Soni, autoare din India, - „41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții”, care va apărea concomitent în două ediții, în limbi română și engleză. Apoi trei traduceri realizate impecabil de profesorul Sorin Cristescu: „Sfesnicul îngropat și alte povestiri”, de Stefan Zweig, „Crucea Roșie și Crucea de Fier”, de Axel Munthe, respectiv „Efimeridele. Amintiri. 1908-1928”, de Mariu Theodorian Carada.

Pentru că a fost o lucrare cu mare succes la publicul avizat, am publicat, recent, traducerea în limba franceză a „Tratatului de sociologie a comunităților rurale”, al profesorului Virgiliu Constantinescu.

Mioara VERGU-IORDACHE: Există vreun motiv special pentru această avalanșă de traduceri?

Dragoș CIOCĂZAN: Nu pentru că traducerele reprezintă unul dintre criteriile de acreditare a editurii la o clasă editorială superioară, procedură aflată în curs, ci pentru că vremurile se schimbă, iar o editură este un organism viu, care trebuie să țină pasul, să se adapteze, să răspundă unor exigențe în continuă transformare. Prestigiul nu se obține ușor, pe baza unei creșteri cantitative măsurabile prin numărul de titluri publicate, ci printr-o selecție laborioasă a acestora în funcție de criterii științifice, culturale și academice extrem de rafinate.

Mioara VERGU-IORDACHE: Mulțumesc pentru răspuns. Știi cum se spune: „apără-mă, doamne, de prietenii!”, dar m-am gândit că mai bine să insinuez eu. Lăsând gluma... Ce surprize ne mai oferă Editura FRM, ce titluri din domeniul actualității socio-economice și, implicit, politice?

Dragoș CIOCĂZAN: După succesul repurtat prin publicarea traducerii în limba română a lucrării „Era dezvoltării durabile”, semnată de Jeffrey D. Sachs, reputatul economist, politolog și profesor la Universitatea Columbia din SUA, Editura FRM a reînnoit contractul cu Agenția literară „Wiley” din Marea Britanie, în scopul obținerii drepturilor de autor pentru două lucrări care vor fi publicate în anul 2026.

Este vorba despre cartea economistului și profesorului universitar american Dani Rodrik, de la Kennedy School (SUA),

considerat „un al doilea Nouriel Roubini”, intitulată „Repartizarea prosperității într-o lume divizată” („Shared Prosperity in a Fractured World”, titlul original), o lucrare publicată în SUA în acest an, deci recordată la schimbările produse pe glob în ultima vreme (negociările s-au încheiat, iar contractul va fi semnat până la finalul acestui an).

De asemenea, continuăm negocierile începute în ianuarie 2025, prin aceeași agenție, pentru obținerea drepturilor de publicare a celebrei cărți a nu mai puțin celebrului profesor de economie Joseph Stiglitz, laureat al Premiului Nobel pentru economie, „Puterea, popoarele și banii”, un bestseller vândut în milioane de exemplare.

De asemenea, avem în plan, tot pentru anul 2026, traducerea unor lucrări semnate de Vifredo Pareto, Maurice Paleologue, dar și celebra „Der Wendepunkt” a lui Klaus Mann.

Mioara VERGU-IORDACHE: Știi eu, dar știi și beneficiarii producției de carte a Editurii Fundației România de Mâine, despre existența colecțiilor apărute aici...

Dragoș CIOCĂZAN: O prioritate a fost, este și va rămâne publicarea căt mai multor titluri în cele șase colecții ale editurii, (Dosarele istoriei, Multilingualism și culturi în dialog, Paradigme ale cunoașterii umane, Probleme economice fundamentale, Studii și eseuri de filosofie Copilărie fericită) care, începând din 2023, au o nouă înfățișare grafică, prin lansarea unor serii noi. Pentru că am vorbit foarte mult despre traduceri, nu vreau să se înțeleagă că am „neglijat”, dintr-un exces de cosmopolitism, autorii români. Dimpotrivă, dintre cele aproape 70 de titluri publicate în acest an, majoritatea sunt semnate de autori români din mediul academic, cultural și științific.

Mioara VERGU-IORDACHE: „Minerva”?

Dragoș CIOCĂZAN: „MINERVA” – JOURNAL OF HISTORY AND PHILOSOPHY este publicația noastră în limba engleză, în care apar articole extrem de interesante ale unor cercetători de mare valoare din țară și din străinătate. Recent, a apărut numărul 9.

Mioara VERGU-IORDACHE: Ce înseamnă „Bookmosfera – respiră carte”?

Dragoș CIOCĂZAN: Pentru că ne preocupăm mereu de imaginea editurii (care, la rândul ei, reprezintă una dintre cărțile de vizită ale Universității „Spiru Haret”), am regăsit modul în care ne înfățișăm cititorilor, inventând un nou slogan, Bookmosfera – respiră carte, ceea ce presupune o serie întreagă de redimensionări ale activității, o mai atentă selecție a titlurilor publicate și o orientare mai puternică înspre segmentul de piață căruia îi dedicăm activitatea. Din acest motiv, am început procedurile de reconstrucție a site-ului editurii și al magazinului online, în sensul oferirii unei interfețe mai dinamice, cu grad ridicat de interactivitate, precum și a unor metode de plată mai rapide și comode.

Mioara VERGU-IORDACHE: 2025 se apropie de sfârșit. La ce târguri a mai fost prezentă Editura Fundației „România de Mâine”?

Dragoș CIOCĂZAN: Anul acesta am fost prezenți la cinci târguri internaționale de carte, două la București („Bookfest” și „Gaudemus-Radio România”) și trei în alte orașe din țară: Craiova, Iași și Brașov. Pentru anul 2026, avem în plan realizarea unor manifestări și evenimente despre care prefer să nu dau prea multe detalii acum, pentru că vor fi, cu siguranță, o mare surpriză!

La ediția din acest an a Târgului internațional de carte „Gaudemus”, participăm cu un stand cu dimensiuni record, de 21 mp, un spațiu „garnisit” cu materiale promotională noi, regăsind astfel încât să putem desfășura cum se cuvine cele 16 lansări de carte. Standul are numărul 127. Îi așteptăm pe iubitorii de carte!

Mioara VERGU-IORDACHE: Mulțumesc! Sunt sigură că participarea la Târgul de Carte „Gaudemus” 2025 va fi un succes!

VITRALII

Înainte, dar în cerc

În contextul geopolitic și economic actual, dacă lumea ar fi o scenă, Europa ar fi actorul care își uită mereu replicile. Lasă impresia că încă își caută ochelarii prin sertare. Cu ei pe nas, încearcă să întelegă ce s-a discutat la ultimul summit, doar că într timp au mai avut loc vreo două, la care nici n-a mai fost invitată, ceea ce a complicat și mai tare situația, ba chiar a transformat-o într-un coșmar bântuit de perspective sumbre. Blocată în proiectul cât se poate de lăudabil al salvării planetei, pare că nu mai găsește calea să se salveze pe sine. America, Asia, mai nou Africa au zbughit-o, perfect și rapid adaptate, în sprinturi economice și militare fără precedent, în timp ce bâtrânelul continent analizează, letargic, cu degetul la tâmpile și ochii în hărțoage, dacă nu cumva fabricarea ghetelor de alergat dăunează mediului ambient. Lipsa de vizionare nu e o problemă de moment, ci însuși stilul de viață european. De ce să te uiți spre viitor când poți să privești spre trecut: în acele vremuri pline de glorie, toate decizile păreau mai simple fiindcă resursele curgeau gârlă la prețuri de nimic. Nostalgia măreției pierdute este cea mai mare industrie a Europei. Continental care, odinioară, dădea ora exactă pe planetă continuă să fascineze lumea prin abilitatea sa unică de a nu face nimic decisiv, dar într-o manieră atât de elegant birocratică, încât aproape ușă că restul planetei a trecut de mult la alt nivel, superior. Pe fondul schimbărilor politice și economice globale, bâtrânelul continent reușește performanța rarismă de a rămâne constant: constant surprins, constant depășit și constant ocupat cu dezbateri sterile. Pe scena globală, actorii principali își schimbă strategia economică în timp real. Europa? Își schimbă fontul din documente, numind asta „reconfigurare strategică”. Alții semnează acorduri comerciale și își redesenează sferele de influență; Europa semnează declarații de intenție, preferabil împărțite în zeci de puncte, primul dintre acestea fiind, întotdeauna, „importanța dialogului”.

Politica externă europeană? Un adevarat balet al indeciziei. În timp ce lumea se reconfigurează sub presiunea bătăliei pentru resurse și a tensiunilor geopolitice, Europa intră în scenă cu solemnitatea profesorului care a venit la clasă, dar a uitat catalogul și planul lecției în cancelarie: știe că trebuie să facă ceva, dar nu mai ține minte ce, cum și cu cine. Reacția la mariile schimbări globale? State însiruite topând un fel de conga, cu gândul de a merge înainte, dar învărtindu-se, potențit, în cerc. Exact tipul de reacție pe care l-așteptă de la cineva care află despre un incendiu, își notează îngrijorarea într-un raport, îl trimită la comisie și apoi se întoarce liniștit să-și termine croissantul privind pe geam, de la distanță, cum arde sandramaua. În ciuda acestei mărețe obtuzită și a confuziei instituționalizate, Europa rămâne ferm convinsă că deține un rol crucial în ordinea mondială, cam în același fel în care un personaj secundar crede sincer că filmul e despre el. O uniune de state care reușește performanța de a fi simultan motorul civilizației și frâna de mână a acesteia. Un Babel cu multe, prea multe legi, reguli, interdicții, recomandări – toate fără legătură cu realitatea din teren. Alții introduc tehnologii noi, Europa introduce formulare noi, taxe noi, restricții noi. Jumătate de miliard de cetățeni depend de decizia cătorva zeci de funcționari, ceea ce n-ar trebui să îi lase indiferenți nici pe primii, nici pe cei din urmă. Europa are totul: istorie, cultură, potențial, resurse (oarecum), inteligență, tradiție democratică, oameni capabili. Ce nu are? Curajul de a face următorul pas și de a renunța la ideile fixe. Și astfel, reușește să calce în străchinii cu o eleganță administrativă ieșită din comun. Un continent care ar putea oricând redeveni o forță globală. Un gigant care doarme cu ochii deschiși, și visează frumos cum descrie cercuri în praf, în timp ce alții s-au trezit și construiesc lumea de mâine.

Dragoș CIOCĂZAN

Invitații în lumea artelor plastice

**Pictorița Maria NOVAC
impresionează admiratorii de artă
din România până în Argentina!**

Pe drumurile infinite ale internetului observ cu mare bucurie noi tablouri semnate de pictorița Maria Novac. Câteva cuvinte despre artistă, desprinse din discuții anterioare.

– Mă numesc Maria Novac. Am descoperit dorința de a desena și picta încă din copilărie, doar că acum am ocazia de a mă manifesta în lumea creației, să fac noi descoperiri, emoții și sentimente exprimate în linii și cu culori, prin intermediul artei.

Îmi doresc să pictez în continuare cu curaj și liniste sufletească, să-mi îmbunătățesc stilul. Îmi doresc să călătoresc mult, vizitând locuri încărcate cu artă și peisaje care să mă inspire. Aș vrea ca lumea să devină mai bună, să citească emoțiile și împlinirile unui artist atunci când privește o lucrare unică. Aș dori ca lumea artei să rămână la fel de valoroasă ca în trecut și tinerii să viziteze mai des galeriile de artă. Sunt bucuroasă că am avut multă inspirație artistică și oportunitatea de a participa la expoziții. De exemplu, am avut frumoasa ocazie să particip, în 2024, la expoziția organizată de doamna Mariana Frum.

Legat de bogata sa activitate expozițională, vreau să remarc acum participarea domniei sale, cu succes, la două expoziții colective. Prima a fost în România, organizată în această toamnă de Adina Moldova Titrea, iar acum chiar în Argentina, unde rolul principal revine lui Carlos Eduardo Vera.

După atâtea cuvinte, să vedem și niște tablouri frumoase semnate de Maria Novac.

CONCLUZIA? Impresionant, foarte frumos! Vă mărturisesc aici, cu mână pe inimă, că nu mă mai

satur să admir lucrările semnate în mod inconfundabil de Maria Novac.

Urăm invitaței noastre de astăzi multă inspirație, noi și noi tablouri de valoare, noi participări la expoziții. Îmi scot pălăria în semn de respect și apreciere.

Multă sănătate tuturor și nu uită să zâmbești!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadepresaculturalisportiva.wordpress.com>

Mândrul cerb lopătar revine în pădurile României

Prin programe de repopulare și conservare a arieelor naturale necesare, după o absență de zeci de ani din zonele de deal și câmpie, cerbul lopătar, unul dintre cele mai frumoase animale din România, a apărut în mai multe păduri din țară. Re-popularea cu această specie este un proiect al Asociației Vântătorilor și Pescarilor Sportivi, menit să aducă cerbi lopătari acolo unde au dispărut din cauza dezvoltărilor urbane, a defrișărilor sau a braconierilor. Astfel, în pădurile din județul Iași, cerbul lopătar, cu coarnele sale impunătoare, nu a mai fost văzut de aproape 100 de ani. Anul trecut, Asociația Vântătorilor și Pescarilor Sportivi din județ a cumpărat 25 de exemplare din rezervații de la noi din țară și din Polonia. După un an în care s-au adaptat, au fost eliberate în sălbăticie. Într timp, au făcut și pui, aşa că în natură ajung 51 de cerbi lopătari. „Am amenajat tarcul astăzi de aclimatizare și deja avem 15 pui făcuți în țarc”, a transmis Marian Sebastian Florea, director AJVPS Iași. „Perioadele celor două războaie mondiale au generat un colaps demografic, extinderea pădurilor de foioase au eliminat specia aceasta”, a precizat Mircea Lazăr, profesor la Universitatea de Științe Vieții Iași. Dispariția cerbului lopătar, una dintre cele mai frumoase specii de erbivore din pădurile noastre, este pusă de specialiști pe seama schimbărilor climatice, a distrugerii habitatului, în urma urbanizării, dar și a vânătorii excesive sau braconajului. Acțiuni de repopulare au fost și în alte județe. În Botoșani, de exemplu, în urmă cu 14 ani, s-au eliberat în păduri 60 de exemplare, iar acum sunt 200.

Cerbul lopătar (*Dama dama*) este un mamifer ierbivor din familia „Cervidae”, subordinul rumegătoarelor, ordinul „Artiodactyla” (paricopitatele), originar din ținuturile mediteraneene. Mai trăiește sălbatic în Grecia și semidomestic în cele mai multe țări din Europa. Cerbul lopătar face parte din genul „*Dama*”, nu din genul „*Cervus*”, care include cerbul comun (*„Cervus elaphus!”*) și cerbul „*Sika*” (*„Cervus nippon”*). Diferențele principale dintre aceste genuri constau în faptul că cerbii din genul „*Dama*” produc coarne „lățite”, sunt lipsiți de părul

lung de pe gât în perioada boncănitului și nu prezintă canini în maxilarul superior. Lungimea corpului este de 1,30-1,60 m, coada de 16-18 cm, greutatea până la 120 kg (masculul) și până la 65 kg (femeala). Culoarea blănii este brun-roșcată, cu pete albe pe spinare, în timpul verii, în timp ce iarna culoarea blănii pe spinare este brun-aurie. Pe burtă și pe partea internă a picioarelor blana este albă. Trăiește 15-18 ani în libertate și 20-25 în captivitate. Coarnele apar numai la mascul. Ele încep să se lătească în forma unei lopeți de la mijlocul ramurii către vârf, fapt care a dus la denumirea „lopătar”. Coarnele ajung la dezvoltarea maximă la vîrstă de 10-12 ani. Coarnele, care cad în lumile martie-aprilie, se dezvoltă din nou până la sfârșitul lunii august. Se imperechează în luna octombrie. Perioada de gestație durează șapte luni. Fiecare ciută face 1-2 vieti în luna iunie a anului următor și rămân împreună cu mama lor timp de un an.

Cerbul lopătar este bine reprezentat numeric în zona de vest și sud vest a României, dar s-au efectuat repopulații în alte 27 de județe. Perioada de vânătoare legală este în perioada 1 septembrie – 15 decembrie pentru masculi și 1 septembrie – 15 februarie pentru femeile cu tineret. În fondul de vânătoare de la Socodor, județul Arad, sunt peste 1.000 de cerbi, fiind cea mai mare rezervație de cerbi lopătari în libertate din Europa. Pe teritoriul comunei Luncoiu de Jos, județul Hunedoara, se află „Rezervația cinegetică Valea Lungă”. Între 1933 și 1935 a fost colonizată cu cerb comun și cerb lopătar. Astăzi, rezervația, care se întinde pe o suprafață de peste 600 de hectare, numără 45 de cerbi. Potrivit Ministerului Mediului, acum avem aproape 8.000 de exemplare de cerbi lopătar, semn că măsurile de conservare încep să dea rezultate. Dacă putem admira aceste frumuseți ale codrilor noștri în continuare este și datorită programelor de repopulare a acestor specii și conservare a mediului natural. Așa am salvat castorii, zimbrii, caprele negre și sper că programele acestea vor acoperi și salvarea altor specii, cum ar fi vulturii și dropile. Până atunci, să ne bucurăm de apariția, în poenile codrilor pline cu soare și iarba verde, a acestor frumoși cerbi lopătari.

George V. GRIGORE

Cofinanțat de
Uniunea Europeană

Proiectul Wallachia eHUB (WEH)
ID proiect: EC/101083410 - WEH; POCIDIF/1147/2/1/161799

Str. Italienă nr. 28, sect. 2; București - România
weh@spiruharet.ro weh.spiruharet.ro

COMUNICAT DE PRESĂ

25.11.2025

Wallachia eHub a reprezentat România la European Cyber Week 2025: poziție strategică în rețeaua europeană de digitalizare și securitate cibernetică

Wallachia eHub a avut o prezență semnificativă solidă la European Cyber Week 2025, unul dintre cele mai importante evenimente europene dedicate securității cibernetice și transformării digitale, desfășurat la Rennes în perioada 17–20 noiembrie 2025. Consorțiul a fost reprezentat de Costin Lianu, președinte „Wallachia eHub”, invitat ca speaker în cadrul European Day – EDIH, sesiunea oficială dedicată huburilor europene de digitalizare.

European Day – EDIH a reunit reprezentanți ai Comisiei Europene, lideri ai rețelei EDIH din Franța, Germania, România și alte state membre, precum și autorități regionale implicate în dezvoltarea politicilor publice de securitate cibernetică. Discuțiile au vizat implementarea directivei NIS2, rolul EDIH-urilor în consolidarea rezilienței IMM-urilor și necesitatea unor mecanisme coerente de colaborare europeană.

În cadrul mesei rotunde dedicate temei „NIS2: o oportunitate pentru IMM-uri de a-și consolida securitatea cibernetică prin Europa”, moderată de Mélanie Benard-Crozon, Costin Lianu a subliniat necesitatea unei coordonări naționale între EDIH-urile din România pentru a evita fragmentarea eforturilor de digitalizare. Aceasta a pledat pentru integrarea huburilor românești în strategia europeană de securitate

cibernetică, cu accent pe sprijinul acordat IMM-urilor, administrațiilor locale și ecosistemelor regionale. Intervenția a pus în valoare contribuția „Wallachia eHub” în procesul de adoptare NIS2 și în dezvoltarea parteneriatelor transfrontaliere, inclusiv cu actori din Ucraina și alte rețele regionale europene.

Panelul a reunit lideri din ecosistemele EDIH din Germania și Franța, precum și reprezentanți ai industriei, oferind o perspectivă integrată asupra modului în care directivelor europene pot fi transformate în sprijin concret pentru mediul de afaceri. Prezența „Wallachia eHub” în această sesiune a consolidat vizibilitatea României în dialogul european privind digitalizarea și securitatea cibernetică.

„Participarea la European Cyber Week a arătat clar că România este printre țările care au transpus cel mai rapid în legislația națională directiva privind securitatea cibernetică. EDIH-urile din țară trebuie să acioneze coordonat pentru a accelera procesul de aliniere și respectare a noii legislații, atât pentru IMM-uri, cât și pentru administrațiile locale. „Wallachia eHub” va continua să promoveze această abordare prin activități de conștientizare și sprijin pentru organizații și să creeze puncte reale între

ecosistemul național și partenerii europeni”, a declarat Costin Lianu, președinte consorțiul „Wallachia eHub”.

„European Cyber Week 2025” a fost un punct de întâlnire major pentru peste 8.000 de experți civili și militari, companii, startup-uri și instituții europene. Evenimentul a abordat teme-cheie ale prezentului digital: amenințările avansate din zona geopolitică, utilizarea inteligenței artificiale în securitate, protecția infrastructurilor critice și evoluția reglementărilor la nivel european. Contextul geopolitic tensionat și avertismantele formulate de liderii europeni au confirmat importanța consolidării cooperării dintre state și regiuni, iar inițiativele regionale din Bretania au fost

prezentate ca model european de integrare între politici locale și strategii comunitare.

Participarea „Wallachia eHub” la acest eveniment se înscrie în programul anual de colaborare cu National Cybersecurity Cluster și cu Directoratul Național de Securitate Cibernetică, reafirmând angajamentul consorțiului pentru consolidarea ecosistemului digital național și alinierea la direcțiile strategice europene. Prin intervenția sa, „Wallachia eHub” a demonstrat încă o dată că rolul României în rețeaua EDIH poate fi unul activ, credibil și bine poziționat în arena europeană.

Prof. univ. dr. Costin LIANU
Președinte „Wallachia eHub”

EDIH
European Digital Innovation Hubs Network

WE HUB
for digital transformation

Comisiile de etică universitară vor analiza sesizările anonime care fac referire la hărțuirea morală sau pe criteriu de sex

Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România (ANOSR) a participat pe 27.11.2025, la ședința Comisiei de Dialog Social a Ministerului Educației și Cercetării, în care a fost avizat proiectul de ORDIN pentru modificare și completarea Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, aprobat prin Ordinul ministrului educației nr. 6869/2024, care conține prevederi referitoare la admisibilitatea sesizărilor anonime în universități.

ANOSR a semnalat încă din anul 2022 gravitatea fenomenului hărțuirii sexuale din mediul universitar, prin campania de prevenire și conștientizare derulată împreună cu Centrul FILIA în cadrul proiectului „TRUST: Tineri responsabili pentru Universitate” Sigure și Echitabile”.

În 2024, începând cu luna august, date fiind izbucnirea unor cazuri de hărțuire sexuală în universități, federația a lansat campania „Nu-i lăsa să-ți ia culoarea!” și a transmis un set amplu de propuneri pentru modificarea Legii Învățământului superior nr. 199/2023, a H.G. nr. 305/2024 privind Codul-cadru de etică și deontologie universitară și a Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară, aprobat prin Ordinul nr. 6869/2024, propunerile ce au fost retransmise în data de 30.01.2025.

În data de 16.09.2025, a fost publicat în transparență decizională proiectul de HOTĂRÂRE pentru completarea art. 10 din Codul-cadru de etică și deontologie universitară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 305/2024. Documentul a introdus două prevederi esențiale: (1) posibilitatea de a declara admisibile sesizările formulate fără date de identificare, atunci când acestea vizează hărțuirea sexuală sau hărțuirea morală și (2) obligativitatea comisiei de etică de a informa conducerea universității în vederea sesizării organelor de urmărire penală pentru declanșarea investigațiilor necesare.

Propunerea de modificare avizată, în cadrul ședinței Comisiei de Dialog Social a Ministerului Educației și Cercetării, a Regulamentului - cadru privind organizarea și funcționarea comisiilor de etică universitară reprezintă **ultimul act normativ** dintre cele care trebuiau modificate în vederea reglementării admisibilității sesizărilor anonime, solicitare înaintată de către federație încă din luna august, 2024.

ANOSR își reafirmă poziția fermă de toleranță zero față de toate formele de hărțuire, inclusiv hărțuirea sexuală, precum și față de abuzul de autoritate și va continua să promoveze importanța asigurării unui mediu universitar sigur în toate instituțiile de învățământ superior din țară.

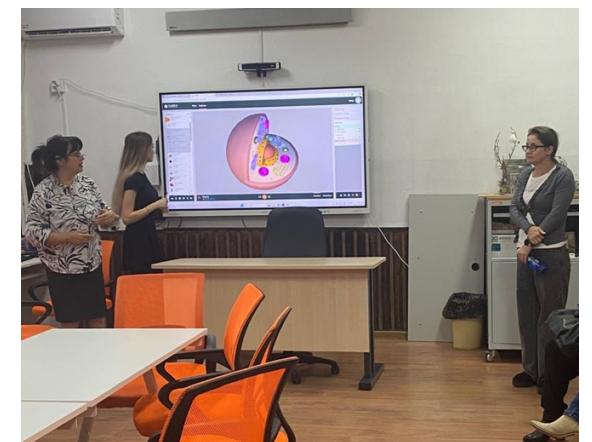
***

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Sergiu Covaci. Președinte ANOSR
0740 161 243 | sergiu.covaci@anosr.ro

Colegiul Terțiar Nonuniversitar „Spiru Haret” Câmpulung

Cercuri pedagogice în domeniul sănătății

Colegiul Universitar „Spiru Haret” Craiova

Elevii din anul III al Colegiului Universitar „Spiru Haret” Craiova au încheiat ultima lor săptămână de pregătire teoretică, după susținerea testelor finale. Aceștia au intrat în perioada de practică, etapa în care vor aplica direct cunoștințele acumulate în timpul cursurilor.

Pentru viitorii Asistenți Medicali Generaliști, aceasta este o etapă importantă în formarea profesională, marcând trecerea spre experiența practică din domeniul sănătății și asistență pedagogică.

Editura Fundației România de Mâine

**Lansări de carte la Târgul internațional Gaudeamus-Radio România 2025,
ROMEXPO, Pavilion B2**

Toate lansările vor avea loc la standul 127, standul editurii!

TITLU	AUTOR	COLECȚIA/OBSERVAȚII	DATA/ORĂ LANSĂRII
<i>Tratat de sociologii paralele, sociologia marketingului și comunicării interculturale</i>	Stefano AMODIO (Istituto Teseo, Italia); traducere din limba italiană Alexandra RADU	Colecția <i>Probleme economice fundamentale</i> , serie nouă. Cu participarea autorului.	03.12.2025 / 15.00
<i>L'umorismo come strumento pedagogico Percorsi didattici per lo sviluppo cognitivo, linguistico ed emotivo</i>	Melina ALLEGRO (Istituto Teseo, Italia); ediție în limba italiană. Ediția în limba română este în curs de traducere și va apărea cu ocazia Bookfest 2026	Cu participarea autoarei; eveniment organizat în cadrul Programului de schimburi culturale Teseo-Editura FRM	03.12.2025 / 15.00
<i>Crucea Roșie și Crucea de Fier</i>	Axel MUNTHE, traducere din limba engleză Sorin CRISTESCU	Colecția <i>Dosarele istoriei</i> , serie nouă	03.12.2025 / 17.00
<i>Efimeridele. Amintiri (1908-1928)</i>	Mariu Theodoran CARADA, traducere din limba franceză Sorin CRISTESCU	Colecția <i>Dosarele istoriei</i> , serie nouă	03.12.2025 / 17.00
<i>Tratat de sociologie a comunităților rurale, ediția a II-a</i>	Virgiliu CONSTANTINESCU	Colecția <i>Paradigme ale cunoașterii umane</i> , serie nouă. Cu participarea autorului.	04.12.2025 / 16.00
<i>Traité de sociologie des communautés rurales</i>	Virgiliu CONSTANTINESCU; ediție în limba franceză		04.12.2025 / 16.00
<i>41 de răspunsuri la cele mai complicate întrebări ale vieții</i>	Pooja SONI (India); traducere din limba engleză Dragoș CIOCĂZAN	Colecția <i>Paradigme ale cunoașterii umane</i> , serie nouă. Cu participarea autoarei.	04.12.2025 / 17.00
<i>41 Answers to Life's most Difficult Questions</i>	Pooja SONI (India). Ediție în limba engleză.		04.12.2025 / 17.00
<i>Ghid de bune practici al psiho-oncologului în grupurile de suport</i>	Psih. Lidia STOICA (coordonator), Prof.univ.dr. Anamaria CIUBARĂ, Dr. Cătălin COSTOVICI, Lect.univ.dr. Marilena GRIGORE	Cu participarea autoarei și a numeroși invitați: psihologi, sociologi, studenți.	04.12.2025 / 18.00
<i>Sisteme politice comparate</i>	Florin MACIU	Cu participarea autorului, cadre didactice asociat al USH, Facultatea de Științe Juridice și Științe Administrative București	05.12.2025 / 16.00
<i>Ioan N. Roșca – 80. Scrisori și ecouri filosofice, literare, jurnalistiche</i>	Coordonator dr. Dan I. ROȘCA		05.12.2025 / 18.00
<i>Educația economică. Tratat de economie pentru adolescenți</i>	Mircea COȘEA	Colecția <i>Probleme economice fundamentale</i> , serie nouă	06.12.2025 / 15.00
<i>Jurnal pe frontul războiului comercial. Studii și eseuri economice</i>	Mircea COȘEA	Colecția <i>Probleme economice fundamentale</i> , serie nouă	06.12.2025 / 15.00
<i>Evaluarea și diagnosticul clinic în practica psihologului. Copilul și adolescentul</i>	Simona MARICA		06.12.2025 / 16.00
<i>Rătăciți într-o prisacă</i>	Constantin SLEDZ	Colecția <i>Copilărie fericită</i>	07.12.2025 / 11.00
<i>Cu Lenin pe inventar. Eseuristice</i>	Dragoș CIOCĂZAN	Eveniment de promovare a săptămânalului <i>Opinia Națională</i>	07.12.2025 / 12.30

Ediția cu numărul 32 a Târgului de Carte GAUDEAMUS Radio România are loc în perioada 3 - 7 decembrie în Pavilionul B2 al Complexului Expozițional Romexpo.

Programul de vizitare a târgului este zilnic între orele 10:00 și 20:00.

Accesul publicului este gratuit.

Evenimentul este organizat de Radio România.

Proiect cultural finanțat de Ministerul Culturii.